Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Mynster, Christian Ludvig Nicolai

Titel: BREV TIL: Houstrup, Jens Christian FRA: Mynster, Christian Ludvig Nicolai (1881-02-09)

Citation: Mynster, Christian Ludvig Nicolai: ”BREV TIL: Houstrup, Jens Christian FRA: Mynster, Christian Ludvig Nicolai (1881-02-09)”, i *Breve fra og til C. Hostrup*, Gyldendalske Boghandels Forlag, s. 599. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001987109-000-shoot-L0019871090000204.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til C. Hostrup

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Mynster, Christian Ludvig Nicolai, *Breve fra og til C. Hostrup,*

L. Mynster til C. Hostrup.
9de Februar 1881

Kjære Ven!

Jeg skulde dog sige Dig Tak for Foræringen af Din «Eva», som ved Læsningen bevarede for mig det smukke og venlige Indtryk, jeg strax havde faaet. Jeg holder, forskjellig fra baade Venner og Ikke-Venner, meest af de to sidste Akter, hvor det Nye og fra det tidligere Forskjellige meest kommer frem. Hvad Du synes at betragte som Stykkets s. 600«Tendents» er Noget, hvori ingen Fornuftig vil være uenig med dig — baade at Qvinden bør være den «ligestillede Medhjælp», og at de vanskelige Spørgsmaal, der fremkomme, bør løses ved gjensidig Overeenskomst i Kjærlighed. Jeg vilde just ikke kalde Stykket «realistisk»; — men jeg kan heller ikke gaae ind paa, at f. Ex. «Nutidsbilleder» eller «Fra Studiebogen» skal kaldes saaledes; thi hvor Aanden er «idealistisk», er Værket det i mine Tanker ogsaa. Men dette er, som Hauch engang skrev, «kun Uenighed om et Navn»; og deri, at du selv anseer Dit Stykke for realistisk, vil jeg nærmest see et Tegn paa, at Du i Hovedkarakteren vel har villet give en «qvindelig Type», men derfor ikke noget absolut qvindeligt Ideal. Eva er vistnok skildret aldeles sandt og naturligt, som hun kunde være i Virkeligheden; men Du vil neppe have noget imod, at man finder, hun i sin Iver ikke overalt bærer sig sundt og rigtigt ad. Men her træder det Smukke frem hos hendes Mand, hvem man maaskee ikke nok paaskjønner, i at han bærer over med dette paa Grund af det, som han ærer hos hende, og at han intet Øjeblik kan tabe Troen paa hende. Det er mig derfor en af Stykkets Fortjenester, at det giver et Billede af et, uagtet jordisk Ufuldkommenhed, dog i Sandhed lykkeligt Ægteskab.

Hermed vilde jeg af flere Grunde helst slutte; men da Du for Tiden i flere Henseender er en offentlig Person, vilde det dog vist forundre Dig selv, om jeg — skjøndt uanmodet — ikke med et s. 601Ord lod Dig forstaae, hvilket Standpunkt jeg indtager i den Strid, der nu føres.

Jeg ønsker mig da Tilladelse til, med Evas Aabenhed at turde yttre, at jeg fuldtvel ærgrer mig over de Urimeligheder og Fordreielser, som navnlig «Dagens Nyheder» har fremført, ligesom jeg alt ærgrede mig over dette og flere Blades uvillige Kritik af Dit Stykke. Men desuagtet blev ogsaa jeg, strax da jeg læste om Planen til det omtalte Gilde (hvor jo dog blandt andre Schandorph stod i Spidsen) meget ilde tilmode og ønskede, Du vilde undskylde Dig, — hvad jeg synes man godt maa kunne, og hvad f. Ex. Oehlenschläger gjorde 1836, da Berggreen og Flere vilde hædre ham. Jeg har imidlertid slet Intet imod det Allermeste af, hvad du har yttret, saavel om Torsdagen som om Fredagen, (jeg har ogsaa læst din Artikel i «Morgenbladet» fra i Søndags), og Du veed vist noksom, hvor megen Sympathi jeg altid har haft for dem, som under Lidelse — «søgte Sandheden». Men hvad jeg ikke kan være enig med Dig i, er: at man med Glæde skal kunne mødes med Mennesker, med hvilke man er enig om underordnede Punkter (politiske, æsthetiske), naar man er grunduenig med dem i det Vigtigste. I den omtalte Kreds er der nu vistnok store Forskjelle: Borchsenius f. Ex. har jeg selv offentlig, baade uden og med Navn, søgt at gavne, fordi jeg har troet, at hvad der synes Nogle Tvetydighed hos ham, er den Søgendes oprigtige Deelthed (gid jeg maa have s. 602havt Ret). Men Schandorph gjør dog just ikke det Indtryk — idetmindste ikke længer — at søge ; han synes længe at have taget Parti og at hvile i den Livsanskuelse: «Mit Rige er af denne Verden». Jeg erkjender hans meget betydelige Begavelse, ligesom ogsaa, at der i Forskjelligt af ham, især i «Et Levnetsløb paa Kirkegaarden», viser sig virkeligt Gemyt. Men naar Tidens Hovedslag dog maa siges at staae imellem dem, der troe paa en overnaturlig Verden og dem, der kun troe det Naturlige, da kan jeg ikke forstaae, at den, der som du er kraftig Forkæmper for det Første, kan uden Følelse af Uhyggelighed mødes med Saadanne, der som Schandorph og E. Brandes afgjort hylde det Sidste. — Det gamle Ord er dog sandt: at «Lige søger Lige», og ulige Forbindelser afstedkomme kun Forvirring.

Naar Du siger, at den vedkommende Kreds undgik Alt, hvad der kunde lade Dig føle det Ulige, vil jeg dog indvende den Skaal, som Borchsenius efter «Morgenbladet»s Beretning skal have udbragt for G. Brandes. Er det ikke sandt, burde det direkte modsiges. Thi selv om man erkjender — hvad jeg gjør — at det Spørgsmaal, om Brandes burde ansættes ved Universitetet, kan have Meget baade for og imod sig, er det dog umuligt, at de, der som vi erkjende Christendommen som vor Trøst i Liv og Død, kunne uden Tvivlraadighed drikke dens Skaal, som saa ivrigt bekæmper den. s. 603At denne Skaal blev udbragt ved en Fest, hvis Hovedperson er en Præst, finder jeg uheldigt.

See nu venligt paa dette, kjære Ven! Jeg forstaaer godt, at Din Betragtningsmaade til Syvende og Sidst hviler paa den Grundtvigske Adskillelse mellem det Christelige og det Menneskelige. Men da jeg, som bekjendt, ikke er Grundtvigianer, kan det ikke undre Dig, at jeg i de fremkomne Conseqventser seer et Vidnesbyrd mod det, jeg ikke hylder.

Din gamle Ven
L. Mynster.